

Dienst Landelijk Gebied
*Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie*

Projectmanagementplan
Natuurcompensatie Perkpolder
Actualisatie 2013
(eBS 100100)

Versie 3.0

Datum 18-3-2014
Status definitief

Colofon

Projectnaam   Natuurcompensatie Perkpolder
 Locatie   P:\zd\Duaaltraject_HZ\01WIKI\DIJKTRAJECTEN\2013\Perkpolder Natuurcompensatie\3 documenten\ProjectplanRealisatiefase\NCPerpolderVersie3.0.doc
 Contactpersoon   T 0113 23 79 11
                               Regio Zuid | Goes
                               Evertsenstraat 98 | 4461 GL Goes
                               Postbus 6 | 4460 AA Goes
 Auteurs   M.H. Oude Essink / H. Frumau - Dienst Landelijk Gebied

Versiehistorie

Versie	Titel	Datum	Status
1	Natuurcompensatie Perkpolder	Juli 2008	Definitief
2.0	Concept Projectplan Natuurcompensatie Perkpolder voor de realisatiefase	30 juni 2011	Concept
2.1	Concept Projectplan Natuurcompensatie Perkpolder voor de realisatiefase	21 juli 2011	Concept
2.2	Concept Projectplan Natuurcompensatie Perkpolder voor de realisatiefase	13 september 2011	Concept
2.3	Concept Projectplan Natuurcompensatie Perkpolder voor de realisatiefase	20 oktober 2011	Concept
2.4	Reactie GM: J. van der Velden en RWS 29/10 per email; en toelichting RWS 21-11-2013	18-1-2014	concept
2.5	Reactie team en GM	29-1-2014	concept
	Vaststelling RWS, na toesturen van email met bijlage en slotopmerkingen A. van Berchum	12-3-2014	
3.0	Definitief PMP – opmerkingen verwerkt	18-3-2014	definitief

Vaststelling van dit document		
	Naam	Paraaf en datum
Akkoord: Rijkswaterstaat	ing. A. van Berchum Projectmanager (RWS)	
Akkoord: Dienst Landelijk Gebied	J. van der Velden Gebiedsmanager (DLG)	
Opsteller:	team Perkpolder- DLG Projectleider H. Frumau	

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding en projectidentificatie	7
1.1 Het projectplan	7
1.2 Achtergrond en voortgang	7
1.3 Projectidentificatie	9
1.4 Relatie met beheerskaders en procedures	10
1.5 Leeswijzer	10
2 Projectopdracht	11
2.1 Inleiding	11
2.2 Wat ging vooraf (2008-2011)	11
2.3 Wat gaat er gebeuren (2011-2015)	12
2.4 De Scope van het project	12
2.5 Randvoorwaarden in termen van tijd en budget	14
3 Fasering en Activiteitenplan	15
3.1 Hoofd fasering en –planning	15
3.2 Beslismomenten en producten	16
3.3 Mijlpalen en planning	16
4 Projectbeheersing	17
4.1 Uitgangspunten	17
4.2 Beheersfilosofie	17
5 Tijd	18
5.1 Voortgang	18
5.2 Capaciteitsplanning	18
5.3 PPI op de projectplanning	18
5.4 Beheersing	18
6 Geld	21
6.1 Uitgangspunten	21
6.2 Beheer	21
6.3 Beheersing in geld	21
7 Kwaliteit	23
7.1 Productkwaliteit	23
7.2 Beheersing kwaliteit	23

8 De Projectorganisatie	25
8.1 De projectorganisatie	25
8.2 Processen, producten en functies	26
8.3 Raakvlakken	29
8.4 Overlegstructuur (proces)	29
9 Informatie	31
9.1 Archivering projectdocumenten	31
9.2 Informatiebeveiliging	31
10 Communicatie	32
11 Risicomanagement	33
11.1 Risicolijst	33
11.2 Scope- en risicomanagement	33
12 Kennismanagement	34
12.1 Kennisdeling	34
12.2 Evaluaties	34

Bijlagen:

- 1 geactualiseerde offerte en opdracht DLG/RWS
- 2 kwaliteitsparagraaf

1 Inleiding en projectidentificatie

1.1 Het projectmanagementplan - inleiding

Dit projectmanagementplan beschrijft de realisatiefase van het project Natuurcompensatie Perkpolder tot en met de overdracht van het opleverdossier en het archief aan RWS.

Het is een actualisatie van het in 2008 vastgestelde en in 2011 geactualiseerde projectplan (23-11-2011) en alleen nog toegespitst op de fase waarin het project zich nu bevindt: de uitvoeringsfase en de oplevering van het project.

Het projectplan is met de wisseling van projectleider (1 september 2013) geactualiseerd en vormt nu het projectmanagementplan (PMP).

Daarnaast vormt de op 1 mei 2013 geactualiseerde opdracht van RWS aan DLG aanleiding om het PMP te actualiseren in lijn met deze opdracht.

Medio oktober is het besluit gevallen dat DLG met ingang van 1 januari 2015 zal ophouden te bestaan als organisatie. De gevolgen van dit besluit zijn niet in dit PMP verwerkt. De gevolgen worden in bestuurlijk overleg en voortgangsoverleg RWS/DLG nauwlettend in de gaten gehouden.

1.1.1 Doel

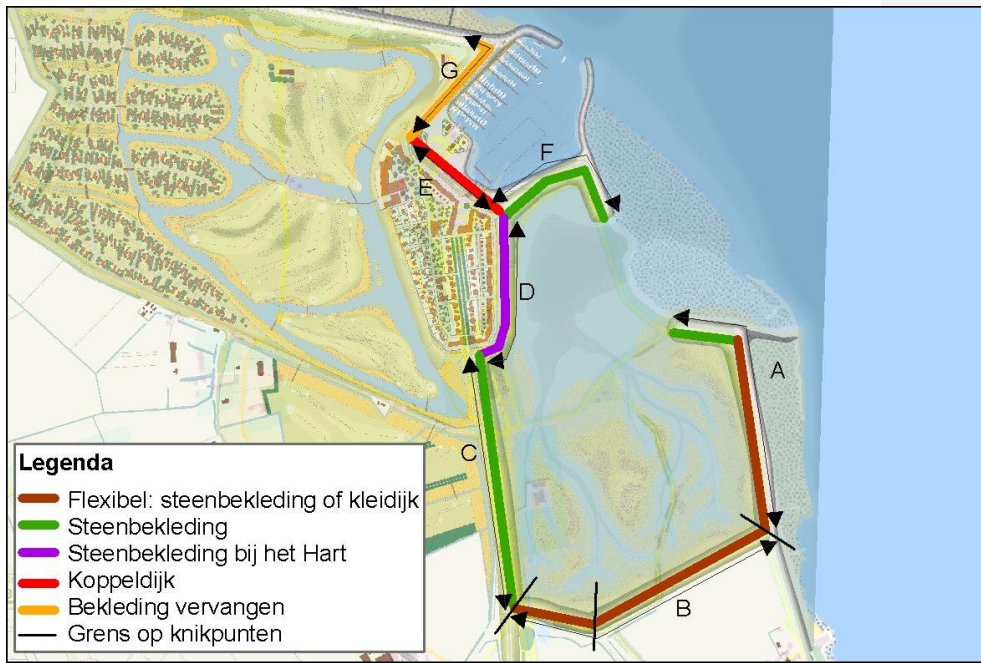
Het doel van dit PMP is:

Het verschaffen van duidelijkheid omtrent het project, de scope, inclusief geldende randvoorwaarden en gehanteerde uitgangspunten en het vastleggen van de besluitvormingsstructuur (taken en verantwoordelijkheden).

Daarnaast het inzichtelijk maken en vastleggen van de projectbeheersing in termen van geld, tijd (planning en capaciteit), kwaliteit, organisatie en informatie, onder andere met behulp van risicomanagement.

1.2 Achtergrond en voortgang NC Perkpolder

In het kader van de tweede en derde verdieping van de Westerschelde en van de integrale gebiedsontwikkeling Perkpolder is RWS (Zee en Delta) voornemens een buitendijks natuurgebied aan te leggen. Figuur 1 geeft de voorgenomen werkzaamheden op hoofdlijnen weer.

Figuur 1

Wat ging vooraf (samenvatting) (zie ook 2.2. voor verdere uitwerking):

Voorafgaand aan de uitvoering zijn met de betrokken partijen de volgende producten voor het project natuurcompensatie Perkpolder opgesteld: ontwerp-projectplan, MER rapport, diverse ontwerpbesluiten zijn genomen en vastgesteld, het definitief ontwerp, de risicoanalyse, een raming en de planning (de sturingsproducten zijn periodiek bijgesteld sinds 2011 en de voortgang wordt bewaakt in de voortgangsgesprekken tussen RWS en DLG). De Raad van State heeft in de zomer van 2011 het bestemmingsplan onherroepelijk verklaard. Na deze verklaring is gestart met de planologische procedures. Volgens de Waterwet is een gecoördineerde projectprocedure gevolgd die door de provincie is gecoördineerd in samenwerking met de overige initiatiefnemers van het project: het waterschap Scheldestromen en Rijkswaterstaat. De vergunningen hiervoor zijn intussen verkregen. Het uitvoeringsbesluit (MIRT 4) voor het project / programma is eind 2011 genomen. Het inkoopplan voor het project is vastgesteld en vervolgens is het vastgestelde definitief ontwerp in een realisatiecontract omgezet, waarna de markt in 2012 is benaderd. De gunning hiervoor heeft eind 2012 plaatsgevonden. Het project bevindt zich na de definitieve gunning in de realisatie-/uitvoeringsfase. In hoofdstuk 2 wordt uitgebreider ingegaan op de planning van deze fase.

Wijzigingen in samenwerking en scope

De uitvoering van het project gebeurt door DLG in opdracht van RWS. De wijze waarop dit plaatsvindt, is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst (21-6-2009). Voor 3 onderdelen (veerplein, baggeren haven en aanbrengen kunstwerk) van het uit te voeren plan, heeft een intensieve verkenning plaatsgevonden door medewerkers van het projectbureau van de PPS Perkpolder, DLG, RWS en extern adviseur Royal Haskoning.

De resultaten van de verkenning staan beschreven in de bouwstenennotitie van 20 juni 2011.

Aan het contract met RWS voor het uitvoeren van de buitendijkse natuurontwikkeling zouden aanvankelijk drie onderdelen van de voormalige PPS Perkpolder, nu Perkpolder Beheer B.V., worden toegevoegd. De onderdelen betroffen: het ophogen van het veerplein, het baggeren van de veerhaven en het aanleggen van een kunstwerk voor de havenmond.

Uiteindelijk is alleen het ophogen van het Veerplein toegevoegd aan het uitvoeringscontract en wordt samengewerkt met Perkpolder Beheer B.V.

Besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden begin juli 2011.

De exacte vorm van de mogelijke samenwerking is in de 2^e helft van 2011 verder uitgewerkt in een samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen RWS en aanvankelijk de PPS, later met Perkpolder Beheer B.V. (2012).

De bestaande samenwerkingsovereenkomst tussen RWS en DLG is op basis daarvan bijgesteld in 2012 en 2013 (zie ook 2.4.3).

Projectmanagementplan (PMP):

1 September 2013 is van projectleider gewisseld bij DLG, waarna in september een PSU is gehouden en tot actualisatie van het projectplan naar een PMP is overgegaan.

1.3 Projectidentificatie

Projectnaam MIRT	: Natuurcompensatie Perkpolder
Onderwerp	: Projectmanagementplan
Fase	: Realisatie
Opdrachtgever RWS	: DT RWS (drs. E. Visser)
Projectmanager RWS	: ing. A. van Berchum
Gedelegeerd opdrachtnemer DLG	: dr. J.A. van der Velden
Projectleider DLG	: ing. H. Frumau

Voor dit project is 21 juni 2009 een Samenwerkingsovereenkomst (SOK) afgesloten tussen RWS en DLG met daarin de afspraken over financiering van het project, bewaking van de voortgang, wederzijdse verantwoordelijkheden en resultaten.

Dit projectmanagementplan is een actualisatie op het door DLG geactualiseerde projectplan van november 2011.

1.3.1 Doelgroep

Dit plan is bedoeld voor de opdrachtgever, de opdrachtnemer en voor alle medewerkers van de projectorganisatie van RWS en DLG.

1.3.2 Totstandkoming en instandhouding projectplan-PMP

Het projectmanagementplan (PMP) is opgesteld en afgestemd met RWS.

Het projectplan 2008 (geactualiseerd, november 2011) en de Samenwerkingsovereenkomst Natuurcompensatieproject Perkpolder (2009) en de tot nu toe opgeleverde documenten (tot 1 november 2013) hebben als basis gediend. Met name is van belang de projectopdracht conform de vraagspecificatie die is getekend op 1 mei 2013.

Door voortschrijdend inzicht of scope wijzigingen kan het in de toekomst nodig zijn om (delen van) dit projectmanagementplan aan te passen. Het kan dan ook nodig zijn een aangepast PMP opnieuw ter vaststelling aan te bieden of de wijzigingen schriftelijk aan de opdrachtgever bekend te maken (aankondiging/besluit in voortgangsrapportage).

De projectleider DLG is verantwoordelijk voor de uitwerking en oplevering en zal dit in onderling overleg (DLG/RWS – voortgangsoverleg) bepalen.

De dynamische onderdelen (zoals de planning, financieel overzicht, bemensing e.d.) zijn niet aan dit PMP toegevoegd.

Actuele versies worden steeds bij de voortgangsrapportages en kwartaalrapportages aan RWS aangeboden en vastgesteld.

Uitzondering vormt het onderdeel kwaliteit. Op verzoek van RWS is de kwaliteitparagraaf aan dit PMP toegevoegd. De paragraaf beschrijft de wijze waarop kwaliteit in de verschillende vastgestelde plannen voor dit project is geregeld.

1.4 Relatie met beheerskaders en procedures

Het PMP beschrijft de projectopdracht en de werkzaamheden die door het projectteam worden uitgevoerd t.b.v. realisering van het Natuurcompensatieproject Perkpolder (incl. de eerder genoemde onderdelen die in samenwerking met Perkpolder Beheer B.V. worden uitgevoerd (ophogen voormalige Veerplein)).

De algemene kaders, zoals beschreven in hoofdstuk 4 van dit projectplan, geven aan hoe de projectbeheersing is gestructureerd. Hoe de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden binnen de projectorganisatie (RWS-DLG) is verdeeld, is omschreven in hoofdstuk 2.4.3. en hoofdstuk 8.

Sommige werkprocessen worden nader uitgewerkt in projectspecifieke procedures om de kwaliteit van het proces te borgen. Kwaliteit voor het werk, de werkprocessen en de projectorganisatie is vastgesteld in verschillende opgestelde en vastgestelde plannen.

Nieuw opgesteld is de uitwerking van kwaliteit in de werkprocessen(intern) voor DLG als projectorganisatie (bijlage 2)

Dit plan kent de basis vanuit de samenwerking tussen RWS en DLG zoals deze in rivierenprojecten wordt toegepast en is vertaald naar de situatie van Perkpolder.

1.5 Leeswijzer

In Hoofdstuk 2 worden de projectopdracht, de projectscope en de projectonderdelen nader toegelicht. Randvoorwaarden, uitgangspunten en de basisgegevens zijn opgesomd. Hoofdstuk 3 beschrijft de fasering van het project, alsmede de aanpak op hoofdlijnen en de belangrijkste mijlpalen. De projectbeheersing is nader uitgewerkt in hoofdstuk 4. In de navolgende hoofdstukken 5 t/m 12 komen respectievelijk de aspecten Tijd, Geld, Kwaliteit, Projectorganisatie, Informatie, Communicatie, Risicomanagement en Kennismanagement aan bod.

2 Projectopdracht

2.1 Inleiding

Dit PMP vervangt het projectplan van 23-11-2011. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de onderdelen die binnen de realisatiefase reeds zijn gerealiseerd en de komende periode gerealiseerd gaan worden.

2.2 Wat ging vooraf (2008- medio 2013)

21 januari 2009 is de Samenwerkingsovereenkomst tussen Rijkswaterstaat en de Dienst Landelijk Gebied betreffende de realisatie van het Natuurcompensatieproject Perkpolder ondertekend. In deze SOK zijn op hoofdlijnen afspraken vastgelegd over de financiering van het project, de bewaking van de voortgang, wederzijdse verantwoordelijkheden en resultaten. Deze SOK vloeit voort uit een landelijke overeenkomst uit 2006 tussen de toenmalige ministeries van Verkeer en Waterstaat en Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.

In 2008 hebben RWS en DLG gezamenlijk het projectplan Natuurcompensatie Perkpolder opgesteld.

Begin 2009 heeft RWS een projectrekening geopend door de ondertekening van de overeenkomst projectrekening 'realisatie Natuurcompensatieproject Perkpolder' met stichting Groenfonds.

Het amoveren van bestaande aanleginstallaties van de voormalige veerdienst is door een zelfstandig contract in 2008 uitgevoerd door RWS. Alle benodigde gronden voor de natuurcompensatie zijn verworven en de verworven opstallen zijn opgeruimd.

Het tracé van de waterkeringen is vastgesteld in het kader van het planproces voor de gebiedsontwikkeling. In de zomer van 2011 is de integrale Gebiedsontwikkeling inclusief het tracé van de waterkeringen met de uitspraak van de Raad van State planologisch vastgelegd in het bestemmingsplan.

Na het doorlopen van het proces rond de startnotitie is begin 2011 door de beide initiatiefnemers het concept MER 'Aanpassing waterkering Perkpolder' van toepassing verklaard. In het Projectplan Dijk aanpassing Perkpolder en het daarbij behorende definitief ontwerp (DO) is de voorkeursvariant verder uitgewerkt. Op basis van de uitwerking zijn er ontwerpbesluiten opgesteld voor de NB-wet, de onttrekking aan de openbaarheid van de wegen en de binnendijkse ontgronding.

In september 2011 is de planologische procedure gestart met de publicatie van het ontwerp Projectplan, concept besluit MER en de ontwerp besluiten. Dit proces vindt plaats volgens een gecoördineerde projectprocedure die is ingediend bij de Gedeputeerde Staten (GS) van Zeeland. De inspraaktermijn bij de provincie en het waterschap liep tot oktober 2011 waarna besluitvorming door GS kon plaatsvinden.

De diverse producten die voor deze opdracht worden opgeleverd, zijn en worden in gezamenlijkheid opgesteld in werkgroepen en getoetst door RWS. Alle benodigde producten zijn aangeboden aan RWS voor het uitvoeringsbesluit (MIRT 4). Na het MIRT 4 besluit volgt nog het opleveringsbesluit (zie ook 3.1)

In 2011-2012 is er een realisatiecontract opgesteld dat is aangevuld met de eerder genoemde onderdelen die in samenwerking met Perkpolder Beheer B.V. worden uitgevoerd (ophogen voormalig Veerplein).

Toen er zicht kwam op een definitief ontwerp voor het project, het Projectplan (2011), de MER en de uitvoeringsbesluiten (MIRT) kon de marktbenadering plaats vinden met aansluitend een gunning van het contract aan een aannemer (Van Oord, Nerland B.V. (VON)).

2.3 Wat gaat er gebeuren (medio 2013-2015)

De uitvoering van het werk vindt plaats van 2013 - 2015. Deze datum is hard omdat een deel van de maatregelen binnen de implementatie van de Kaderrichtlijn Water (KRW) vallen. De KRW schrijft voor dat de maatregelen voor het waarborgen van de waterkwaliteit van Europese wateren voor 31 december 2015 genomen moeten zijn. Tevens geldt 2015 als einddatum voor de werkzaamheden die meegenomen worden voor het Projectbureau Zeeweringen.

2.4 De Scope van het project

2.4.1 *Projectlocatie*

Het project is gelegen in de gemeente Hulst ten noorden van Walsoorden en omvat de zuidelijk gelegen Oostelijke Perkpolder, Noordhofpolder en het noordelijke deel van de Noorddijkpolder.

Figuur 1: luchtfoto

2.4.2 *Afbakening projectdoelstelling*

De primaire doelstelling van het project is het leveren van een bijdrage aan het natuurcompensatieprogramma in het kader van 2e verdieping van de Westerschelde (40 hectare) en het natuurspakket Westerschelde (35 hectare) door de realisatie van een natuurgebied bij de voormalige veerhaven Perkpolder. Secundair zijn daaraan toegevoegd de aanpassing van de N689 (provincie Zeeland) en de versterking van de bestaande steen glooiing van de veerhaven (Projectbureau Zeeweringen). Tenslotte wordt het ophogen van de Veerplein voor Perkpolder Beheer B.V. meegenomen om het aantal raakvlakken en daarmee uitvoeringsrisico's zoveel mogelijk terug te dringen en werk met werk te maken.

2.4.3 *Conditie van samenwerking*

De samenwerking tussen Rijkswaterstaat en Dienst Landelijk Gebied voor dit project komt voort uit afspraken op landelijk niveau om intensiever samen te gaan werken. Voor Perkpolder werken Rijkswaterstaat en Dienst Landelijk Gebied samen aan de voorbereiding en realisatie van het buitendijks natuurgebied op basis van de Samenwerkingsovereenkomst van 21-6-2009, het geactualiseerde projectplan uit 23-11-2011, de nadere samenwerkingsovereenkomst (getekend op 18-1-2012) en tenslotte de geactualiseerde overeengekomen opdracht van 1 mei 2013. RWS blijft voor de omgeving (omwonenden, bedrijven, burgers) het aanspreekpunt en het gezicht naar buiten. RWS houdt de regie over de projectcommunicatie.

In essentie gaat het dan om de volgende condities:

Rijkswaterstaat heeft de regie op het project;

Rijkswaterstaat betaalt voor de inzet van Dienst Landelijk Gebied (SOK 2012-2015);

Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor de bestuurlijke afstemming, financiering en externe communicatie;

Rijkswaterstaat beoordeelt en toetst de aan de waterkering te stellen technische en bouwkundige eisen, ontwerpen en plannen op basis van wettelijke bepalingen;

Rijkswaterstaat beoordeelt en toetst de contractdocumenten;

Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor de overdracht van het projectresultaat naar de toekomstige (eind)beheerders;

Dienst Landelijk Gebied neemt de uitvoeringstaken (projectmanagement) van het project op zich; e.e.a. zoals vastgelegd in de offerte d.d. 20-2 2013 en opdracht van 1-5-2013 tussen DLG en RWS;

Dienst Landelijk Gebied verwerft de gronden in het project gebied;

Dienst Landelijk Gebied informeert Rijkswaterstaat tijdig bij afwijkingen in de voortgang;

Partijen zorgen voor voldoende afstemming onderling en in relatie tot andere onderdelen van de Gebiedsontwikkeling Perkpolder, en organiseren elk wat nodig is om het Project succesvol te realiseren, een en ander zoals vastgelegd in het PMP;

Bij onder uitputting vervalt het restantbudget aan Rijkswaterstaat;

Afwijkingen ten opzichte van het Projectplan in termen van tijd, geld en kwaliteit zullen in onderling overleg worden besproken (voortgangsoverleg en bestuurlijk overleg) en op een constructieve wijze worden opgelost.

2.4.4 Maatregelen

Om het buitendijks natuurgebied en secundaire maatregelen (gebiedsontwikkeling) te kunnen realiseren moeten een aantal specifieke activiteiten worden gerealiseerd (zie ook figuur 1 blz. 7). Op hoofdlijnen betreft dit:

Primair

Aanleg van een nieuwe primaire waterkering lopende vanuit het Hart van Perkpolder (het voormalig Veerplein) ter plaatse van de N689 in zuidelijke richting, afbuigend ten noorden van Walsoorden naar het oosten en verder oostwaarts aansluitend op de Zeedijk langs de Westerschelde;

Inrichten van ca. 75 ha natuurgebied op basis van het document "streefbeeld" natuurwaarden Perkpolder;

Maken van een bres in de oostelijke Zeedijk van 400 meter in het gedeelte tussen Veerhaven en de Kalverdijk-oost en het versterken van het binnentalud van de 'dam' tegen golfaanval en golfoverslag. De oostelijke Zeedijk blijft onderdeel uitmaken van de primaire waterkering;

Het aanleggen van een zogenaamde Koppeldijk langs de buitenzijde van het op te hogen Veerplein;

Secundair

De primaire waterkering wordt ter plaatse van de N689 extra breed zodat de nieuwe provinciale weg (erf - toegangsweg) op de kruin kan worden aangelegd (provincie Zeeland);

Het vervangen van de bestaande steenbekleding van de voormalige Veerhaven (Projectbureau Zeeweringen).

Het ophogen van het voormalige Veerplein (Perkpolder Beheer B.V.)

2.4.5 Omgevings- / stakeholdersanalyse

Om de verschillende actoren uit de omgeving in kaart te brengen is een stakeholdersanalyse uitgevoerd. De analyse bevat een overzicht van alle actoren en achtergrondinformatie over hun betrokkenheid en de positie die zij innemen. De stakeholdersanalyse is een dynamisch document, gedurende het proces kunnen zich immers nieuwe stakeholders aandienen, nieuwe allianties ontstaan of meningen veranderen. Begin 2014 maakt DLG een actuele stakeholders analyse.

2.4.6 Samenwerking RWS-Perkpolder Beheer B.V.

RWS en Perkpolder Beheer B.V. (als opvolger van de PPS) spreken af om alleen het onderdeel: ophogen Veerplein, op te nemen in het realisatiecontract met RWS. Definitieve besluitvorming door RWS en Perkpolder Beheer B.V. over het meenemen van de ophoging van het Veerplein heeft op 18 januari 2012 plaatsgevonden.

De uitgangspunten, opgenomen in een samenwerkingsovereenkomst, zijn ook voor op dit project van toepassing (en opgenomen en aanbestede UAV gc contract voor het natuurcompensatieproject Perkpolder).

2.5 Randvoorwaarden in termen van tijd en budget

Het project wordt gestuurd volgens de scope waarvoor de DG Rijkswaterstaat opdracht heeft verleend. Belangrijke factoren daarin zijn de opleverdatum en het budget.

2.5.1 Tijd

Door voorwaarden vanuit de provincie voor financiering vanuit het Natuurpakket Westerschelde is in 2010 al met voorbereidende werkzaamheden gestart (o.a. sloop gebouwen).

Het werk (NC Perkpolder) moet eind 2015 uitgevoerd en opgeleverd zijn.

De onderdelen van Perkpolder Beheer B.V. zijn volgend in de planning van het UAV gc contract.

De planning van de werken van de gebiedsontwikkeling zelf (i.o van Perkpolder Beheer B.V.) staat hier los van.

2.5.2 Budget

Het project natuurcompensatie Perkpolder dient te worden gerealiseerd binnen een budget van € 36,3 volgens MIRT 3.

Door de aanbesteding lijkt realisatie binnen de voor het project gereserveerde middelen mogelijk, ondanks de hoger geraamde kosten.

Raming van het project bij aanvang (basis voor de verdeling van de kosten)

Projectonderdeel	Raming projectkosten (incl. btw.) (nov. 2011)
Natuurcompensatieprogramma 2 ^o verdieping van de Westerschelde (40 hectare) en het natuurpakket Westerschelde (35 hectare) inclusief Koppeldijk(RWS+Provincie)	36,3 M€
Bekleding veerhaven (Projectbureau Zeeweringen)	3,7 M€
N689 (Provincie Zeeland)	2,0 M€

Provincie Zeeland levert een bijdrage aan de natuurcompensatie, maar draagt niet bij aan de realisatie van de Koppeldijk. De provincie is verantwoordelijk voor de volledige financiering van de N689, buiten het noodzakelijke dijklichaam.

Rijkswaterstaat zorgt voor de toezeggingen van de bijdragen aan de overige projectonderdelen (m.u.v. de kosten verbonden aan de realisatie van het Veerplein)

2.5.3 Inkoopkader

Er is gekozen voor de contractvorm UAV-gc in Engineering & Construct vorm.

3 Fasering en Activiteitenplan

3.1 Hoofd fasering en –planning

Voorheen werd gebruik gemaakt van de procedures Spelregels voor Natte Infrastructuurprojecten (SNIP). Sinds 2009 geldt het MIRT-spelregel kader voor alle nieuwe projecten van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Eind 2011 heeft Rijkswaterstaat het besluit voor MIRT 3 (de uitvoeringsbeslissing) genomen. Het project bevindt zich op dit moment in de Realisatiefase.

3.2 Beslismomenten en producten

3.2.1 *MIRT beslismoment 3 (de Projectbeslissing)*

De Uitvoeringsbeslissing is door de DG Ruimte en Water genomen 4-6-2012. Op basis daarvan heeft de DG Rijkswaterstaat op 5-6-2012 opdracht verleend aan Rijkswaterstaat Zeeland tot uitvoering van het project. .

3.2.2 *MIRT beslismoment 4 (de Opleveringsbeslissing)*

De opleveringsbeslissing wordt genomen als de uitvoering van het project is afgerond.

Voor het MIRT 4 beslismoment wordt ingegaan op:

Verantwoording van opgeleverd project t.o.v. scope,
Wijze van besteding van het projectbudget over de uitvoeringsperiode,
Data van oplevering en ingebruikname (en verantwoording eventuele vertraging),
Afspraken over verder onderhoudskosten, beschikbaarheidsvergoedingen en/of kwaliteitsverplichtingen,
Afspraken over evaluatie.

Na de opleveringsbeslissing worden de projecten niet langer vermeld in het MIRT Projectenboek, het project wordt in beheer genomen.

3.2.3 *Producten*

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de te leveren producten per beslismoment. De interne procedures van RWS zijn sturend in dit proces. DLG levert de voor de beslismomenten benodigde producten aan bij RWS.

Grijs gearceerd zijn de inmiddels opgeleverde producten (uitgevoerd na vaststelling van geactualiseerde projectplan 2011)

Realisatiefase (Opleveringsbeslissing MIRT 4, 2017)

Te leveren producten voor MIRT 4

- Projectevaluatie en verantwoordingsrapport
- Rapportage nacalculatie
- Kostenrapportage/nota
- Overdrachtsdossier inclusief definitieve beheerders verklaringen
- Plan van aanpak Mer-evaluatie
- Gate Review rapportages van voorgaande Gate Reviews

3.2.4 *Risico-management*

Door DLG is een risico inventarisatie uitgevoerd en zijn beheersmaatregelen geformuleerd. Deze risicoanalyse dient door DLG wanneer nodig te worden geactualiseerd en vervolgens te worden besproken met de opdrachtgever tijdens het voortgangsoverleg.

Op basis van het geactualiseerde risicodossier wordt de PPI-planning en de SSK-raming bijgewerkt (zie ook hoofdstuk 11).

3.3 Mijlpalen en planning

De diverse beslismomenten zijn als mijlpaal opgenomen in de planning en worden bewaakt door de verantwoordelijke projectleider RWS en DLG. De planning wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 5.

4 Projectbeheersing

4.1 Uitgangspunten

De scope, het budget en de planning zijn harde randvoorwaarden voor de uitvoering van dit project. De projectbeheersing is gericht op:
levering van het afgesproken product
binnen het taakstellend budget
op het afgesproken tijdstip.

Dit dient te gebeuren door het te leveren product duidelijk te omschrijven, relevante risico's te benoemen en goed te communiceren met alle betrokken partijen. Een dergelijke communicatie geeft in de regel al een goed beeld van de risico's die eventueel bij de uitvoering te verwachten zijn en die beïnvloedbaar zijn door te nemen beheersmaatregelen.

In de navolgende hoofdstukken worden de beheerselementen tijd, geld, kwaliteit, projectorganisatie, informatie, communicatie, risicomanagement en kennismanagement beschreven. Er is beoogd de belangrijkste doelstellingen op projectniveau hierbij aan te geven.

4.2 Beheersfilosofie

Zoals afgesproken in de samenwerkingsovereenkomst van 2009 is op hoofdlijnen afgesproken dat RWS de regie en verantwoordelijkheden op bestuurlijk niveau houdt en DLG verantwoordelijk is voor de uitvoering van het project. Daarnaast zijn aanvullend meer concrete en specifieke afspraken gemaakt in de overeengekomen vastgestelde opdracht van 1 mei 2013 (bijlage 1)

Algemeen beheersprincipe is dat de verantwoordelijkheid van de diverse projectteamleden (opdrachtgever en opdrachtnemer) is afgebakend binnen dit PMP. Dit betekent dat de projectaansturing en beheersing binnen het projectteam op procesniveau en op hoofdlijnen plaatsvindt, maar ook dat de projectleiders RWS en DLG zelf verantwoordelijk zijn voor de beheersing van hun opdracht in termen van tijd, geld, kwaliteit, informatie, organisatie en risico's en eventueel intern zelf moeten en kunnen bijsturen.

De projectmedewerkers dienen afwijkingen of problemen in eerste instantie binnen het eigen proces op te lossen. In het voortgangsoverleg of in het overleg van het projectteam (DLG) kunnen de projectmedewerkers 'procesoverstijgende' risico's inbrengen (endogeen en/of exogeen). Vervolgens kan vanuit een integraal oogpunt eventueel worden bijgestuurd.

5 Tijd

5.1 Voortgang

Elke maand voorafgaand aan het voortgangsoverleg RWS-DLG en het projectteamoverleg (DLG), verzamelt de projectbeheersing manager de laatste gegevens ten aanzien van voortgang en risico's hieromtrent.

5.2 Capaciteitsplanning

Bij het Projectplan van 2008 is een inschatting gemaakt van de benodigde inzet van capaciteit over de resterende projectduur. Hierbij is de inzet in latere jaren uiteraard sterk indicatief. In onderstaande tabel wordt weergegeven wat de inzet tot 2012 is geweest en wat de verwachte inzet voor de resterende projectduur is. Uren RWS zijn bij benadering wegens ontbreken tijdregistratiesysteem. In het schema hieronder is de DLG capaciteit op basis van de ervaringen de afgelopen jaren bijgesteld. In het overzicht is niet opgenomen de extra tijd die nodig is geweest voor de arbitragezaak (ca. 0,4 fte, 600 uur) en inzet voor Perkpolder Beheer B.V, POP en verschillende kleinere opdrachten (buiten de scope). Bewaking en sturing op de DLG capaciteit vindt plaats tijdens het voortgangsoverleg en in de voortgangsrapportages tussen RWS en DLG.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	totaal
Inzet DLG	1,5	2,8	2,3	2,2	2	2	2	1,5	0,7		17,0
Inzet RWS	2	1	1	1,5	1,5	1	0,8	0,8	0,4	0,4	10,4

Tabel: Capaciteitsinzet fte's (1 fte = 1500 uur)
tabel: DLG wordt per 1 -1-2015 opgesplitst. Gevolgen project onduidelijk.

Met opmaak: Markeren

5.3 PPI op de projectplanning en projectplanning

Voor het project is een planning overeenkomstig de Project Planning Infrastructuuresystematiek (PPI). DLG houdt deze planning up-to-date en bespreekt deze na actualisatie (2 x per jaar) met de opdrachtgever. Ook de PPI momenten worden iom RWS bepaald in het voortgangsoverleg RWS-DLG. (*) in januari 2014 is een nieuwe concept- PPI aangeboden; over de uitkomst daarvan gaan DLG en RWS nog in gesprek.

Vanwege het kritische tijdpad is sturing op de producten van belang. Tijdig aanleveren door DLG en tijdig reageren door RWS zodat vervolg snel invulling gegeven kan worden. De insteek moet zijn dat de organisaties strikt op de mijlpalen en reactietijden sturen

Wanneer blijkt dat afgesproken mijlpalen niet worden gehaald dient hierover in een vroegtijdig stadium overleg plaats te vinden tussen RWS en DLG, zodat mogelijk nog kan worden bijgestuurd. Tevens wordt dit vastgelegd in de kwartaalrapportages.

Voor de uitvoering van het project is door de aannemer een deterministische projectplanning opgesteld, die in november 2013 door DLG is ontvangen, beoordeeld en geaccepteerd. De planning is een vast agendapunt in het voortgangsoverleg tussen DLG en RWS.

5.4 Beheersing

Beheersing van het project in de tijd gebeurt door te sturen op mijlpalen. Medewerkers van DLG hebben een wekelijks projectteamoverleg waarin omgeving, contract en techniek en de projectbeheersing vaste agendapunten zijn. Tijdens dit overleg wordt ook de projectplanning besproken en vindt indien nodig bijsturing plaats. Indien er afwijkingen ontstaan dan worden deze meegenomen naar het voortgangsoverleg tussen DLG en RWS.

6 Geld

Uitgangspunten

Met het MIRT 3 besluit is het budget voor de natuurcompensatie vastgesteld op €36,3 mln.

De projectkosten zijn geraamd op basis van de Standaard Systematiek Kostenraming.

Het resultaat hiervan is de basis voor de budgettoekenning binnen RWS en is op grond van de uitvoeringsbeslissing (MIRT 3) leidend en taakstellend voor de realisatiefase.

6.1 Beheer

In het bedrijfsvoeringssysteem SAP worden bij RWS de budgetten, verplichtingen en gerealiseerde kosten geregistreerd.

Begin 2009 heeft RWS een projectrekening geopend door de ondertekening van de overeenkomst projectrekening 'realisatie Natuurcompensatieproject Perkpolder' met stichting Groenfonds.

6.2 Beheersing in geld

De externe productkosten (EPK's) worden centraal onder verantwoordelijkheid van de projectleider RWS beheerd. Dit om centraal grip te behouden op ontwikkelingen binnen en beheersing van de scope en (rest)risico's.

De opgestelde raming is dynamisch en wordt bij verdere uitwerking bij het doorlopen van de procedures geactualiseerd. Aanpassingen en wijzigingen geschieden in overleg met RWS.

In de opgestelde SOK is vastgelegd hoe, wanneer en onder welke voorwaarden betalingen worden verricht. Ook is in de SOK vastgelegd hoe met meerkosten en overschrijdingen wordt omgegaan. In de SOK wordt eveneens de declaratie van inzet van DLG vormgegeven.

RWS is rekeninghouder van de Groenfondsrekening en heeft DLG een volmacht gegeven voor het verstrekken van betalingsopdrachten. Na schriftelijke goedkeuring door RWS en controle door Groenfonds aan het jaarprogramma kan overgegaan worden tot betaling.

DLG stelt per kwartaal voortgangsrapportages op waarin een overzicht weergegeven wordt van de financiële stand van zaken van het project.

Uitgangspunt voor de beheersing van de financiën vormt het financieel management plan (FMP). Het FMP wordt opgesteld door RWS. In het plan is o.a. vastgelegd hoe de financiering van het project NC Perkpolder is geregeld. Het plan geeft inzicht in wie wat betaalt en welke cofinancieringen worden benut.

Voor de uitvoering van het project Perkpolder dragen de volgende partijen bij in de projectkosten:

Perkpolder Beheer B.V.
Bureau Zeeweringen (RWS)
POP (Europese subsidie)
RWS (Rijk)
Provincie Zeeland

Na afloop van een kalenderjaar wordt door Nationaal Groenfonds een jaarverslag aangeboden aan RWS. Het jaarverslag bestaat uit een mutatieoverzicht en een saldooverklaring over het voorafgaande kalenderjaar.

Het Groenfonds registreert de uitgaven volgens onderstaande onderdelen:
Realisatie van buitendijkse natuur
Aanleg van de koppeldijk Veerhaven
Vervangen steenbekleding Veerhaven
Aanleg van de N689
Personele kosten (DLG en adviseur)

Voor de facturen die van toepassing zijn op de onderdelen van de Perkpolder Beheer B.V. geldt dat de facturen bij DLG binnenkomen en na toetsing worden gedeclareerd bij de Perkpolder Beheer B.V.

7 Kwaliteit

7.1 Productkwaliteit

Het werk

In het algemeen geldt dat m.b.t. kwaliteit eisen zijn opgenomen in het in samenwerking met alle betrokken stakeholders opgestelde UAV gc contract voor het project Natuurcompensatie Perkpolder.

Bij de keuze voor deze externe adviseur (RH-DHV) heeft de Dienst Landelijk Gebied het aspect kwaliteit als belangrijke factor meegenomen door het toepassen van een kwaliteitsbeoordeling van alle inschrijvingen.

De werkprocessen

Voor het opstellen van de in dit contract opgenomen op te leveren producten wordt DLG ondersteund door een ingenieursbureau, Royal Haskoning–DHV (RH-DHV).

Het adviesbureau heeft bij aanvang van het project een projectmanagementplan opgesteld. Hierin wordt onder andere beschreven hoe het adviesbureau omgaat met de processen en de kwaliteit binnen de uitvoering van dit plan.

Binnen dit plan wordt er gewerkt met product kwaliteitsplannen (PKP) waarin per onderscheidende fase in overleg met de opdrachtgever wordt aangegeven hoe om gegaan wordt met kwaliteit binnen het proces dat leidt tot een bepaald product. Geregeld wordt tijdens het maandelijks overleg met het adviesbureau de PKP's besproken en waar nodig bijgesteld.

Alle door het ingenieursbureau opgestelde producten worden op basis van het door partijen opgestelde toetsplan door experts van DLG getoetst op wat wordt geleverd voldoet aan de opdracht aan het bureau, afspraken en wijzigingen zijn doorgevoerd (intern en extern). De bevindingen hiervan worden weergegeven op een intern toetsformulier.

De projectleider DLG kan altijd beslissen om initiatieven te initiëren of interne of externe toetsen te laten uitvoeren op kritische onderdelen.

Hij laat zich hierbij gevraagd en ongevraagd ondersteunen door zijn externe adviseur en/of specialisten DLG.

De contractmanager DLG ziet erop toe dat invulling wordt gegeven aan de kwaliteitsaspecten van het contract

In de projectteams kan worden besloten om specifieke kritische tussenproducten collegiaal te laten toetsen of een interne audit te laten verrichten.

Projectorganisatie DLG

In het algemeen werkt het DLG (IPM) kernteam aan de hand van de kwaliteitsplan Natuurcompensatie Perkpolder zoals dat is bijgevoegd (bijlage 2)

Dit plan kent de basis vanuit de samenwerking tussen RWS en DLG zoals deze in rivierenprojecten wordt toegepast en is vertaald naar de situatie van Perkpolder.

7.2 Beheersing kwaliteit

De opgestelde op te leveren producten vanuit de tussen RWS en DLG overeengekomen opdracht van 1 mei 2013 (hiervoor is door DLG in 2013 in samenwerking met RWS een producten format opgesteld) laat de projectleider RWS toetsen door medewerkers van RWS.

De projectleider RWS is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze toetsing en waar nodig draagt hij zorg voor het accorderen van de stukken. Indien nodig zal expertise van RWS specialisten worden ingezet.

Kwaliteit in samenwerking

Regelmatige communicatie tussen DLG en RWS tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is een belangrijk aspect voor het succesvol volbrengen van de diverse taken.

Door het toetsen van de benodigde producten wordt de kwaliteit van de diverse producten gewaarborgd.

De samenwerking en verbetering hiervan is onderdeel van de jaarlijkse evaluatie en wordt 2 keer per jaar in de afzonderlijke projectteams van RWS en DLG als agendapunt opgevoerd en behandeld.

Kwaliteit van het werk

De contractbeheersing vindt plaats op basis van het door DLG vastgestelde Contractbeheersplan (CBP). Voor de uitvoering is van de aannemer een kwaliteitssysteem gevraagd en opgesteld. Toetsing hiervan zal vooral plaatsvinden op systeem- procesniveau volgens de methodiek systeemgerichte contractbeheersing (SCB).

(De werking van SCB is in een apart overleg RWS-Perkpolder Beheer B.V.- RH-DHV en DLG toegelicht)

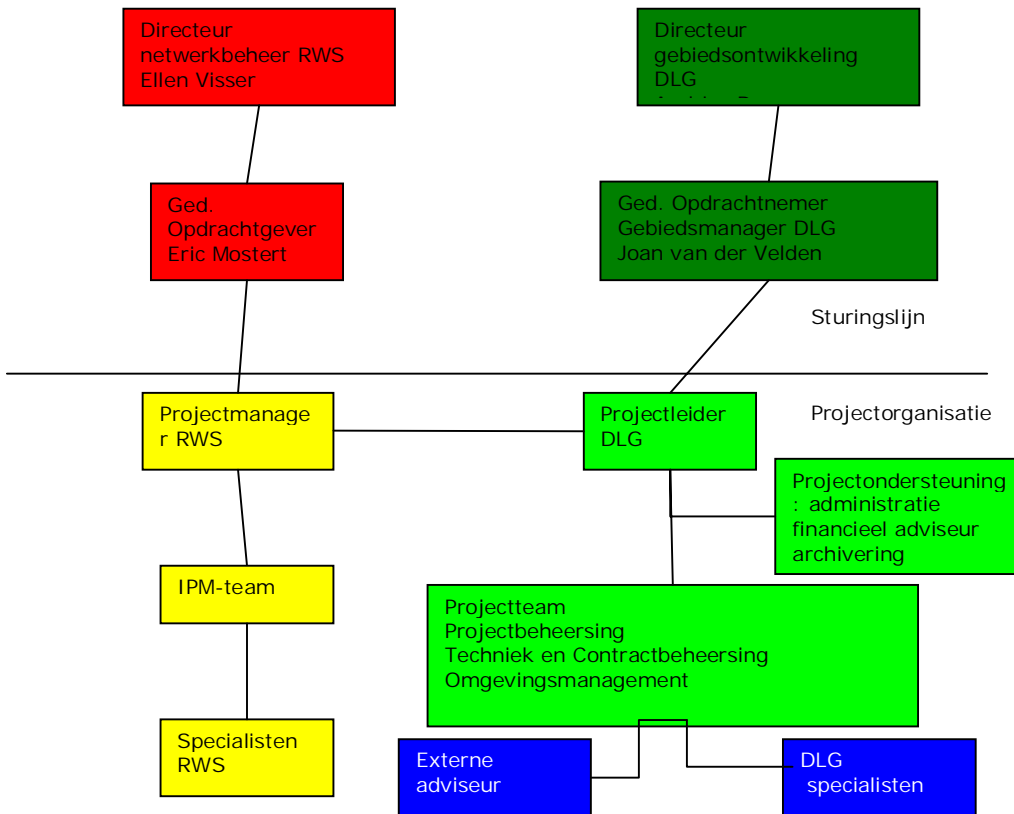
De beheersing van de kwaliteit vindt plaats door regulier overleg te houden tussen DLG (projectbeheerser en contractmanager) en de externe adviseur. DLG is een landelijke dienst en zal zo nodig gebruik maken van deze landelijke kennis en expertise.

Jaarlijks wordt de werking van SCB in het regieoverleg als agendapunt opgevoerd om ervaringen te delen.

8 De Projectorganisatie

8.1 De projectorganisatie De projectorganisatie is als volgt:

Het schema verduidelijkt de organisatiestructuur. De projectleider DLG legt verantwoordelijkheid af aan de projectmanager van RWS over de voortgang van het project (binnen de opdracht zoals geformuleerd in dit projectplan en geactualiseerd (en dus leidend) in de opdracht NC Perkpolder 2013-2017 (d.d. 1-5-2013). Producten passend binnen de opdracht zoals in dit projectplan beschreven, worden via deze route voor besluitvorming voorgelegd. Voor het realiseren van bepaalde producten uit dit PMP wordt DLG ondersteund door een ingenieursbureau. Rollen en taken en wijze van samenwerken is tevens beschreven in het contractbeheersplan (vastgesteld in maart 2013).

Het projectteam van DLG werkt onder verantwoordelijkheid van de projectleider DLG die op zijn beurt een gedelegeerde opdracht heeft van de gebiedsmanager DLG. Bevoegdheden en mandaten bij DLG is beschreven in bijlage 2 en in het in maart 2013 vastgestelde CBP (Contractbeheersingsplan).

Bij het koppelen van individuele medewerkers en specialisten aan het projectteam wordt bij het formeren van de projectorganisatie rekening gehouden met de benodigde competenties en ervaring.

In het projectteam wordt het project operationeel aangestuurd door de (voortgang van) hoofdactiviteiten en -producten af te stemmen, beslissingen voor te bereiden en eventueel bij te sturen. Dit onder voorzitterschap en leiding van de projectleider DLG.

De projectleider DLG en het projectteam worden bijgestaan door de projectondersteuning.

Dienst Landelijk Gebied laat zich voor uitwerking en realisatie van het Natuurcompensatieplan Perkpolder ondersteunen door Royal Haskoning. Deze externe adviseur is direct bij de start van dit project door het projectteam DLG geselecteerd. Het team verzorgt de opdrachten aan de externe adviseur en begeleidt hen hierbij en bewaakt de gemaakte afspraken.

8.2 Processen, producten en functies

Hierna worden de processen en de belangrijkste bijbehorende producten/diensten nader toegelicht. Ook de verantwoordelijke projectgroepleden (RWS en DLG) en hun belangrijkste taken zijn opgesomd. De projectleider DLG en de projectteamleden zijn verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van deze producten/diensten, inclusief de beheersing ervan in tijd, geld en kwaliteit.

Ten aanzien van eventueel niet in dit PMP concreet benoemde taken geldt dat in projectteamverband wordt besloten door wie deze het beste kunnen worden uitgevoerd.

8.2.1 *Proces Regie*

De regierol wordt vervuld door Rijkswaterstaat en omvat volgens de samenwerkingsovereenkomst bestuurlijke afstemming, externe communicatie en scopebeheer. De hoofddirecteur-ingenieur (HID) van Rijkswaterstaat Zee en Delta legt verantwoording over de voortgang af aan de directeur-generaal van Rijkswaterstaat. Het jaarlijkse managementcontract tussen staf DG RWS en RWS Zee en Delta vormt daartoe de basis.

Per kwartaal worden voortgangsrapportages opgesteld, overlegd en desgewenst besproken.

De formele opdrachtgever binnen Rijkswaterstaat Zee en Delta is de directeur netwerkmanagement. Deze laat zich vertegenwoordigen door de vervangend opdrachtgever (VOG).

De VOG wordt periodiek geïnformeerd door de projectmanager, die op zijn beurt informatie ontvangt van DLG.

De projectmanager (RWS) behartigt samen met een team de belangen van Rijkswaterstaat. Volgens het IPM-model dat binnen RWS gangbaar is (integraal projectmanagementmodel) bestaat dit team, naast de projectmanager, uit een manager Projectbeheersing, manager Techniek en een manager Contract.

De rol van omgevingsmanager wordt door de projectmanager vervuld, ondersteund door een adviseur Communicatie. De rolhouders laten zich desgewenst bijstaan door adviseurs.

Ter voorbereiding op MIRT-beslismomenten (Opleveringsbeslissing MIRT 4) worden producten opgesteld en/of getoetst. RWS Zee en Delta zet voor het toetsen desgewenst experts in. De voorbereiding van het MIRT 4 -beslismoment vindt plaats in samenspraak met een vertegenwoordiger van staf DG RWS, ondersteund door het programmabureau Aanleg Hoofdwatersystemen.

8.2.2 *Proces Projectleiding*

Hieronder vallen alle activiteiten die moeten worden uitgevoerd om het beoogde eindresultaat van het project te behalen, te weten het aansturen, beheersen en administreren van het project. Daarbij is er de verantwoordelijkheid voor proces,

conditionering en omgeving. RWS heeft de eindverantwoordelijkheid voor het project.

De projectleider DLG is integraal verantwoordelijk voor het project voor zover omschreven binnen dit projectplan. Hij stelt in overleg met het projectteam de tussenproducten op. Hij kan tevens voorstellen tot scopewijzigingen formuleren en deze indienen bij de projectleider RWS.

De Gebiedsmanager DLG is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van deze betaalde opdracht, aansturing van de projectleider DLG en intern opdrachtgever voor dit project.

De projectleider DLG laat zich hierbij ondersteunen door het projectteam en specialisten:

Functie	Werkzaamheden
Medewerker Gebiedsontwikkeling (MGO) - Projectbeheersing	Naast het in algemene zin adviseren en ondersteunen van de projectleider, monitoren en bewaking tijd- en geldplanning, opzetten en beheer risicodossier en het opstellen van voortgang- en verantwoordingsrapportages binnen DLG en richting opdrachtgever.
MGO- Contract en techniek	Adviseren en ondersteunen van de projectleider over contractzaken en techniek. Aansturen adviesbureau.
MGO- Omgeving	Adviseren en ondersteunen van de projectleider over Vergunningen, Beheer en onderhoud, communicatie en informatie. Vormt het contact met de omgeving.
Projectassistent (financiën)	Werkzaam voor administratie en archivering. Projectdocumentatie (archivering) en dataverwerking in ondersteunende informatiesystemen behoren tot de taken.
Adm. Medewerker	Werkzaam voor het financiële proces binnen project (Financieel project beheer).
Specialisten (DLG)	
Contractvormen	Adviseert bij Proces Contract.
Hydrologie	Adviseert en brengt de nodige kennis in t.a.v. hydrologie.
Ecologie	Adviseert en brengt de nodige kennis in t.a.v. de nodige compensatie natuur en natuurwetgeving.
Ruimtelijke ontwerper	Adviseert voor de nodige landschappelijke inpassing van het plan.
MGO - uitvoeringservaring	Staat het projectteam bij met adviezen voor de uitvoering (met name overleg DLG-ON).
Gis-beheer	Levert op verzoek de digitale ondergronden en verzorgt de diverse tekeningen.
Jurist	Staat het projectteam bij met adviezen voor de diverse contracten die zijn opgesteld (of worden gemaakt).

8.2.3 *Proces Techniek*

Het proces Techniek betreft het ontwikkelen, coördineren en toetsen van de technische aspecten (ontwerpen en uitvoeringsmethodes) van het project. Belangrijkste producten zijn: Ontwerpnota's (DO en UO), tekeningen, (functioneel)

8.2.4 *Proces Omgeving en conditionering*

Het proces Omgeving/Conditionering betreft het wegnemen van alle bestuurlijke, publieke en privaatrechtelijke belemmeringen met betrekking tot de realisatie. Het ontwerp kader is met dit onderhavige PMP vastgesteld. DLG heeft het vastgestelde ontwerp (VO en DO) met de diverse huidige en toekomstige beheerders en gebruikers afgestemd. Te denken valt aan waterschap, provincie, gemeente, SBB belangenverenigingen enz. Belangrijkste producten binnen het proces conditionering zijn het aanvragen en bewaken van vergunningen en procedures. Te denken valt dan aan vergunningen en procedures, archeologie, kabels en leidingen, flora en fauna, NB-wet enz.

De grondverwerving geschiedt door de medewerker gebiedsontwikkeling. Alle gronden voor het project zijn verworven.

Eisen zoals opgenomen in (concept)beschikkingen en overige afspraken worden overlegd met het projectteam voor een goede afstemming met overige processen (Projectmanagement en communicatie, Techniek en Contract).

De projectleider is verantwoordelijk voor de processen omgeving en conditionering. Uitzondering hierop vormt de projectcommunicatie.

Regie en eindverantwoording hiervan ligt bij de projectleider van RWS.

8.2.5 *Proces Contract*

Het proces Contract betreft het daadwerkelijk contracteren (inkopen) en het management daarvan. Binnen het proces Contract zijn en komen in nauwe samenwerking met Techniek en Conditionering onder andere de volgende producten tot stand (gekomen): inkoopplan, het contract inclusief een Contractbeheersingsplan (CBP), de aanbesteding, het gunningadvies, de beheersing van het contract (inclusief V&G, milieu, et cetera) en de afhandeling van het contract (nazorg en evaluatie).

Het projectteam DLG stuurt het proces aan en de externe adviseur levert de gewenste producten. De producten worden na toetsing door DLG ter toetsing aangeboden aan RWS en vervolgens opgeleverd.

Diverse activiteiten en producten binnen de processen Techniek, Omgeving/Conditionering en Contract liggen in elkaars verlengde; dit betekent dat in het projectteam de leden elkaar goed moeten informeren en samenwerken om te zorgen voor de noodzakelijke afstemming.

In ieder geval wordt alle correspondentie naar externe partijen door de Medewerker Gebiedsontwikkeling (MGO) van DLG (contractmanager, omgevingsmanager, technisch manager, projectbeheersing manager), vooraf gezien door de projectleider DLG.

In de producttabel wordt een overzicht gegeven van alle producten die aan RWS voorgelegd worden ter toetsing en acceptatie voor de Realisatiefase. Daarnaast is zoals eerder aangegeven ter bewaking van de opdracht van 1 mei 2013 door DLG en RWS een producten format opgesteld. De voortgang wordt bewaakt in het 6 wekelijkse voortgangsoverleg tussen RWS en DLG

Activiteit	Product
Uitvoeren contract: Begeleiding en bewaken UAV-gc contract Oplevering en overdracht UAV-gc contract	Opleverdossier

Tabel: Overzicht activiteiten en producten
actualisatie van producten is opgenomen in de door RWS aan DLG verleende opdracht van 1-5-2013 (bijlage 3 productenformat)

8.3 Raakvlakken

De werkzaamheden van de natuurcompensatie Perkpolder heeft raakvlakken met de werkzaamheden van Perkpolder Beheer B.V. Over deze raakvlakken heeft in een vroeg stadium overleg plaatsgevonden en zijn de risico's besproken. Dit heeft geresulteerd in het voornemen een gedeelte van de werkzaamheden van Perkpolder Beheer B.V. en de natuurcompensatie in 1 contract op de markt te brengen.

8.4 Overlegstructuur (proces)

Regieoverleg

Dit strategisch overleg vindt 4-6 keer per jaar plaats tussen de projectmanager RWS directeur Perkpolder Beheer B.V. en projectleider DLG

Bestuurlijk overleg Perkpolder

Projectleider van RWS ondersteunt het districtshoofd van Rijkswaterstaat in het bestuurlijk overleg Perkpolder. DLG is geen deelnemer. Eventueel is DLG op afroep beschikbaar.

Bestuurlijk – directie overleg RWS-DLG

Namens RWS zijn vertegenwoordigd de directeur van Rijkswaterstaat en de projectmanager RWS.

Namens DLG zijn vertegenwoordigd directeur gebiedsontwikkeling en/of gebiedsmanager (eventueel aangevuld met de projectleider DLG).

2 keer per jaar vindt dit overleg plaats.

Voortgangsoverleg

Het voortgangsoverleg vindt eens in de 6 weken plaats tussen projectleider RWS en projectleider DLG. Zij laten zich desgewenst bijstaan door medewerkers. Onder verantwoordelijkheid en voorzitterschap van de projectleider RWS wordt hierin de voortgang van het project (in termen van tijd, geld, kwaliteit, projectorganisatie en communicatie en informatie)

De PL DLG draagt zorg voor de agenda.

Projectteam overleg

Het projectteamoverleg vindt wekelijks plaats in de vaste bezetting:

Projectleider, contractmanager, omgevingsmanager, projectbeheersing manager en administratief medewerker.

Onder verantwoordelijkheid en voorzitterschap van de projectleider DLG wordt hierin de operationele aansturing van het project besproken. De voortgang van het project (in termen van tijd, geld en kwaliteit) wordt door het projectteam bewaakt.

Belangrijke risico's, beheersmaatregelen en opgeleverde producten worden in het projectteam afgestemd, geëvalueerd en vastgesteld, waarmee het projectteam richting geeft aan de activiteiten en eventueel verbeteringen inbrengt of bijstuurt.

Contractbeheersteam

DLG stuurt dit overleg aan. Het overleg vindt maandelijks plaats. In dit overleg wordt de voortgang van het contract besproken en de contractbeheersing (zie ook paragraaf over CPB)

Deelnemers: contractmanager, projectbeheersing manager en adviseur (projectmanager)

Communicatieoverleg

Dit overleg wordt per 2014 nieuw leven ingeblazen. Deelnemers: DLG omgevingsmanager, RWS projectmanager, Perkpolder Beheer B.V., Hulst aan Zee, gemeente Hulst en op afroep andere stakeholders.

Basis voor het overleg vormt het vastgestelde communicatieplan (2013).

Werkoverleg, procesoverleg, projectoverleg

Ad hoc kunnen bijvoorbeeld op initiatief van het projectteam of individuele projectteamleden, overleggen worden georganiseerd. Dit met het oog op kennisoverdracht of –ontwikkeling of om sterk inhoudelijke thema's onder een specifieke groep projectmedewerkers of betrokkenen onder de aandacht te brengen of uit te werken.

Tenslotte zijn er nog het reguliere contractueel vastgelegde overleg met: RH-DHV en de opdrachtnemer en het externe projectteamoverleg en tevens overleggen van het projectteam van Rijkswaterstaat.

9 Informatie

9.1 Archivering projectdocumenten

Alle inkomende en uitgaande brieven bij DLG worden voorzien van een uniek nummer (pwe: 12660 en eBS 100100 (na 2013)).

Alle relevante documenten, ingekomen en uitgegeven, worden bij DLG en RWS opgeslagen op een afgeschermd projectenschijf.

De indeling van deze schijf is gebaseerd op de RWS archiefstructuur.

In 2013 zal DLG in samenwerking met RWS een Documenten en Informatie Plan (DIP) opstellen en in 2014 vaststellen. Dit plan moet ervoor zorgen dat alle informatie goed wordt opgeslagen en aan het einde van het project naar RWS kan worden overgedragen.

De archiefstructuur zag er tot medio 2013 als volgt uit:

Hoofdmap
- Algemeen
- Financiën
- Groenfonds
- Overleg
Hoofdmap
- PWE
- Realisatie
- WP1 Planstudiefase
- WP2 Aanbestedingsdossier
- WP3 Marktbenadering
- WP4 Contractbeheersing
WP5 Projectbeheersing

Grijs is compleet en afgerond (gereed voor opleverdossier)

Projectdocumenten worden opgenomen in het projectarchief.

Alle projectdocumenten worden tenminste digitaal gearchiveerd (eis RWS).

Na vaststelling vigeert het Document Informatie Plan (DIP) (naar verwachting vanaf februari 2014)

9.2 Informatiebeveiliging

Het project draagt zorg voor een adequate beveiliging van documenten door documenten die op de Projectenschijf staan, af te schermen.

Op die manier zijn ze alleen benaderbaar door geautoriseerde medewerkers uit projectteam.

In 2013 bij de actualisatie van dit projectplan is afgesproken om de projectarchief structuur door RWS te laten toetsen nadat het DIP is vastgesteld, om te voorkomen dat eind 2015 het projectdossier niet in orde of niet volledig is.

Aan het einde van het project wordt het archief (op papier en digitaal) overgedragen aan de projectmanager RWS.

10 Communicatie

De projectmanager RWS is verantwoordelijk voor de externe communicatie rond Natuurcompensatieproject Perkpolder. Dienst Landelijk Gebied is hierbij facilitair en ondersteunt RWS. Alle externe communicatie, zowel vanuit het projectteam DLG als vanuit RWS of de gebiedsontwikkeling, wordt via het voortgangsoverleg uitgewisseld.

Tot eind 2012 is gewerkt in lijn met het Communicatieplan Perkpolder – realisatie buitendijkse natuur (mei 2010). In 2013 is in november een nieuw communicatieplan i.s.m. RWS en Perkpolder Beheer B.V. opgesteld en vastgesteld. Dit plan bevat o.a. de uitgangspunten voor de projectcommunicatie.

Afgesproken dat RWS en DLG (omgevingsmanager) periodiek (4 x per jaar) voorafgaand aan de kwartaalrapportage de afstemming tussen beide diensten op het gebied van communicatie en omgeving bespreken. Daarnaast vindt als de situatie dat vereist op ad hoc basis afstemming plaats.

Rijkswaterstaat maakt gebruik van haar eigen website en maakt gebruik van de website van Perkpolder Beheer B.V.: 'perkpolder.nl'. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van de periodieke nieuwsbrief die door de Perkpolder Beheer B.V. wordt uitgebracht.

Tot 2013 is de externe communicatie terughoudend geweest in verband met de maatschappelijke gevoeligheid van het project. De komende periode zal meer gecommuniceerd gaan worden. In dit proces zal ook meer en actiever de afstemming met Perkpolder Beheer B.V. worden gezocht. Daarbij worden meer communicatiemiddelen ingezet om het plan te visualiseren.

De algemene uitgangspunten voor de communicatie bij de aanleg van de buitendijkse natuur zijn als volgt:
Communicatie staat in het teken van het verwezenlijken van de projectdoelen. Dit betekent in de praktijk: zo snel en soepel mogelijk het project afronden.
Informereren, betrekken en consulteren zijn manieren die kunnen helpen de projectdoelen te verwezenlijken.
Communicatie inzetten per doelgroep (maatwerkinformatie).
Communicatie tenminste bij formele mijlpalen, aanvullende communicatie bij kansen om het draagvlak en imago van Perkpolder, m.b.t. realisatie buitendijkse natuur, te vergroten.
Afzenderschap = Rijkswaterstaat huisstijl.

11 Risicomangement

11.1 Risicolijst

DLG heeft bij de start van de uitvoeringsfase een update op de risicoanalyse uitgevoerd in samenwerking met RWS.

Tijdens het project wordt de risicoanalyse up to date gehouden. Deze risicolijst wordt samengesteld en bekeken op oorzaak, gevolg en beheersing.

Risico's worden door het projectteam, onder leiding van de projectleider DLG, verder aangescherpt. De manager projectbeheersing draagt zorg voor actualisatie en agendering van risicomangement tijdens de verschillende overlegverbanden.

Beheersing en actualisatie van de top-10 risico's gebeurt 1 keer per 6 weken in het voortgangsoverleg. In dit overleg worden tevens de beheersmaatregelen benoemd. Het document bevindt zich als zodanig in een continue fase van actualisatie.

In overleg met RWS wordt 2 keer per jaar een PPI planning gemaakt. De momenten waarop worden samen en afhankelijk van de voortgang bepaald

11.2 Scope- en risicomangement

Scopemangement is de taak, bevoegdheid en verantwoordelijkheid van de projectmanager RWS.

DLG geeft aanpassingen van de scope aan via een Voorstel tot Wijziging (VtW) volgens het beschreven proces in het vastgestelde CBP.

Scopemangement tot aan de uitvoering is in wezen niets anders dan projectbeheersing van de bijbehorende processen met gebruikmaking van risicomangement.

Risicoanalyse t.b.v. realisatiefase

De risico's zijn gekwantificeerd naar gevolgen in geld en gevolgen in tijd.

Om een globale top-10 te kunnen maken zijn de risico's gerangschikt voor het gecombineerde gevolg in tijd en geld.

Ieder voortgangsoverleg RWS-DLG wordt inzicht gegeven in het risicodossier.

12 Kennismanagement

12.1 Kennisdeling

Onder kennisdeling worden twee dingen verstaan. Het leren van andere vergelijkbare projecten en het uitdragen van het geleerde binnen de organisatie. In het kader van: "learning on the job" is dit project door DLG gekozen als pilot-project.

In het kader van kennisdelen wordt er naar gestreefd om opgedane ervaringen bij soortgelijke projecten te gebruiken in dit project. Een voorbeeld hiervan is de uitwisselingsdag die het projectteam heeft gehad met het project Keent.

12.2 Evaluaties

Zeker bij een innovatief project als Natuurcompensatie Perkpolder is het wenselijk de producten en processen te evalueren.

Evaluaties zijn gericht op de samenwerking tussen DLG en RWS. Dit gebeurt door het uitvoeren van een evaluatie (1 x per jaar eind van het jaar). Producten worden getoetst zoals beschreven in de voorgaande hoofdstukken.

Bij de evaluatie van het project evalueren de medewerkers van RWS en DLG op welke punten het project goed is verlopen, welke punten anders of beter hadden gekund, hoe de medewerkers van de organisaties de samenwerking hebben ervaren.

Verbeterpunten worden tijdens de voortgangsgesprekken verzameld.

Resultaten worden omschreven in een rapportage met verbeterpunten (concreet) en een samenvatting voor het management. De verbeterafspraken worden periodiek in het voortgangsoverleg tussen DLG en RWS besproken en met de directeurs van beide diensten.

Uitgangspunten voor de evaluatie zijn opgenomen in de opdracht RWS –DLG d.d. 1 mei 2013.

12.3 Monitoring projectresultaat

Rijkswaterstaat heeft opdracht gegeven aan het Centre of Expertise, een samenwerkingsverband dat is verbonden aan de Hogeschool Zeeland, een monitoringplan op te stellen. Dit plan zal zich enerzijds richten op de ecologische en morfologische ontwikkelingen in het natuurgebied en ter plaatse van de bres, en anderzijds op kweleffecten op de omgeving. Voor wat betreft het laatste heeft Deltares van DLG een opdracht gekregen voor het continueren van de nulmetingen in grond- en oppervlaktewater. Het voornemen is deze monitoring voort te zetten na realisatie van het project.

De motivatie voor de monitoring van het natuurgebied is met name kennisontwikkeling. De monitoring van de kwel komt voort uit het belang dat de samenleving hecht aan de aanwezige zoetwaterlenzen. Als zodanig is er een nadrukkelijke relatie met de diepdrains die zullen worden aangelegd.